

**PWYLLGOR CRAFFU GWASANAETHAU AMGYLCHEDD, ADFYWIO A
CYMDOGAETH**

**(CYFARFOD AML-LEOLIAD - SIAMBR Y CYNGOR PORT, TALBOT A
MICROSOFT TEAMS**

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Gwener, 14 Gorffennaf 2023

Cadeirydd:	Cynghorydd S.Pursey
Is-gadeirydd:	Cynghorydd T.Bowen
Cynghorwyr:	R.Davies, N.Goldup-John, C.James, S.Grimshaw, K.Morris, S.M.Penry a/ac L.Williams
Swyddogion sy'n Bresennol:	D.Griffiths, C.Morris, C.Plowman, A.Thomas, J.Stevens, A.Phillips, S.Brennan, A. Collins, Harvey, H.Hasan, S. Owen a/ac T.Rees
Gwahoddedigion y Cabinet:	Cynghorwyr W.F.Griffiths, J.Hurley, S.Jones a/ac C.Phillips

1. **CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD**

Croesawodd y Cadeirydd yr aelodau i'r cyfarfod.

Nododd y Cadeirydd fod eitem rhif 14 ym mhecyn agenda'r Cabinet, sef yr adroddiad preifat sy'n ymwneud â Datblygiad Arfaethedig Fferm Wynt Mynydd Fforch Dwm, wedi'i ohirio o'r cyfarfod hwn oherwydd yr angen i ystyried yr adroddiad ymhellach.

Nododd y Cadeirydd fod aelodau'r Pwyllgor Craffu wedi cytuno i graffu ar yr eitemau canlynol o agenda Bwrdd y Cabinet:

- Eitem 9: Arian Cyfalaf Strydlun 2022/23
- Eitem 11a: Ychwanegiad at Ffioedd a Thaliadau Gofal Strydoedd 2023/24

2. **DATGANIADAU O FUDDIANNAU**

Y Cyngorydd Goldup-John - Cysylltiad personol ar gyfer Eitem 9 ar agenda'r cyfarfod Craffu gan ei fod yn gweithio i Trafnidiaeth Cymru. Mae ganddo oddefeb i siarad.

3. **COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL**

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 2 Mehefin 2023 fel cofnod cywir.

4. **TEITHIO LLESOL**

Derbyniodd yr Aelodau yr wybodaeth ddiweddaraf am Deithio Llesol fel y'i cyflwynwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd. Esboniodd swyddogion hefyd fod rhai newidiadau sefydliadol wedi bod yng nghyfarwyddiaeth yr Amgylchedd o 1 Ebrill 2023 ac mae teithio llesol wedi'i gyfuno o dan maes portffolio'r Gwasanaeth Peirianeg a Thrafnidiaeth.

Roedd map y rhwydwaith teithio llesol a'r meysydd sy'n cael eu harwain gan bolisiau yn cael eu cynllunio'n flaenorol. Mae'r swyddogaethau hyn bellach wedi'u hintegreiddio o fewn maes ymgynghoriaeth beirianeg. Dywedodd swyddogion fod yr adroddiad yn adroddiad pontio ac mae'n cynnwys y llynedd ac yn bwrw ymlaen â phethau o hyn ymlaen.

Dywedodd yr Aelodau fod yr angen am gynllun 5 mlynedd ar gyfer teithio llesol yng Nghastell-nedd Port Talbot wedi'i nodi yn y cynllun corfforaethol. Roedd yr Aelodau am wybod pryd y byddai'r cynllun hwn ar gael i'w weld.

Esboniodd swyddogion fod cynlluniau tymor byr, canolig a thymor hir ac mae swyddogion wedi bod yn ceisio penderfynu sut i flaenoriaethu'r rhaglen. Mae 400 o lwybrau teithio llesol yn y mapiau o'r rhwydwaith teithio llesol gyda 100 yn derbyn blaenoriaeth uchel. Mae Trafnidiaeth Cymru yn datblygu system i helpu awdurdodau i flaenoriaethu'r rhain ymhellach, unwaith y bydd hyn ar gael, bydd swyddogion yn gallu dechrau datblygu'r cynllun.

Mynegodd yr aelodau bwysigrwydd hyrwyddo teithio llesol. Tynnodd yr Aelodau sylw hefyd at y ffaith bod y ddolen ar y map Teithio Llesol yn eich cyfeirio at fap heb allwedd na manylion. Awgrymodd yr aelodau y gellid newid hyn i dudalen wahanol sy'n darparu allwedd a gwybodaeth ychwanegol yn ogystal â dolen sy'n eich cyfeirio chi at dudalen CNPT.

Cytunodd swyddogion y byddent yn diweddarau'r ddolen hon. Hefyd, tynnodd swyddogion sylw at y ffaith eu bod yn gweithio ar wahanol ffyrdd o hyrwyddo teithio llesol a'u bod yn bwriadu mynd allan i ddigwyddiadau i'w hyrwyddo. Dywedodd swyddogion hefyd eu bod yn agored i syniadau ac awgrymiadau ar hyrwyddo.

Esboniodd swyddogion ymhellach fod hyrwyddo cerdded a beicio wrth wraidd gwaith y timau diogelwch ar y ffyrdd a'r timau addysg gynradd. Dros 12 mis mae'r timau hyn yn cyrraedd bron pob un o'r ysgolion cynradd ac mae gwaith hefyd yn cael ei wneud mewn ysgolion uwchradd. Mae hyn yn helpu i hyrwyddo cerdded a beicio.

Awgrymodd yr aelodau hefyd bod swyddogion yn trosglwyddo'r wybodaeth i gynghorau cymuned fel y gallant ei hyrwyddo yn y gymuned leol. Cytunodd swyddogion fod hyn yn syniad da ac y byddent yn ei anfon at y cynghorau tref pan fydd y ddolen wedi'i diweddarau fel y gallent hwythau hefyd ei hychwanegu at eu gwefannau neu rannu'r ddolen.

Gofynnodd yr Aelodau am yr wybodaeth ddiweddaraf am y ddwy swydd newydd yr oedd y gyllideb wedi'u dyrannu ar gyfer teithio llesol. Esboniodd swyddogion fod swydd rheolwr teithio llesol yn cael ei llenwi gan rywun o dîm arall ym mis Mehefin. Mae swydd fel Swyddog Teithio Llesol yn destun gwerthusiad swydd ac mae wedi cymryd mwy o amser na'r disgwyl.

Ychwanegodd swyddogion hefyd, gyda'r rolau teithio Llesol, eu bod am ymateb i'r cynllun a rhoi mwy o gynlluniau ar waith ar lawr gwlad. Os ydynt yn llwyddo i sicrhau grantiau, yna mae gan y maes gwasanaeth ymgynghoriaeth sawl peiriannydd a fydd yn helpu i gefnogi'r rôl teithio llesol ac yn gallu rheoli'r adnodd a helpu i gyflawni'r gwaith hwnnw.

Dywedodd swyddogion y bwriedir i'r cyllid fod yn hunangynhaliol ar ôl 2 flynedd. Dywedodd swyddogion eu bod wedi mynegi pryderon i gyllid canolog ynghylch hyn. Esboniodd swyddogion y bydd yn creu incwm, ond tynnwyd sylw at y ffaith bod ansicrwydd ynghylch a fyddai modd ei adennill 100%. Gallai hyn arwain at bwysau ariannol a bydd angen ei fonitro dros y 2 flynedd nesaf.

Diolchodd yr Aelodau am y diweddariad hwn gan nad oeddent yn gallu dwyn i gof y terfyn amser ar gyfer ariannu'r rolau pan aeth yr aelodau drwy'r broses o bennu'r gyllideb ac roeddent yn meddwl eu

bod yn cael eu nodi fel menter buddsoddi er mwyn arbed ac yn y gyllideb sylfaenol, ond bellach roeddent yn gweld nad oedd yn y gyllideb sylfaenol.

Cadarnhaodd swyddogion, er nad oedd yn y gyllideb sylfaenol, mae ymrwymiad gan gyllid canolog, pe na allent adennill y costau'n llawn, y byddai'n cael ei drin fel pwysau wrth symud ymlaen fel y byddai'r swyddi parhaol yn cael eu trin fel unrhyw bwysau arall o fewn adran yr Amgylchedd.

Yn dilyn craffu, nodwyd cynnwys yr adroddiad.

5. **CRAFFU CYN PENDERFYNU**

Arian Cyfalaf Strydlun 2023/23

Derbyniodd yr aelodau wybodaeth am Arian Cyfalaf Strydlun 2023/23 fel y'i cyflwynwyd yn yr adroddiad a ddsbarthwyd.

Tynnodd yr Aelodau sylw at y ffaith nad yw'n wych bod hanner y gyllideb yn mynd i'r rhaglen waith priffyrdd a pheirianeg er ei bod yn waith hanfodol. Dywedodd yr aelodau na fyddai unrhyw un sy'n edrych arno'n disgwyl gweld yr arian hwn yn cael ei wario ar drwsio ffyrdd ac ati.

Awgrymodd yr Aelodau y dylid newid hyn mewn perthynas â chyflwyniad yn y gyllideb, naill ai cyflwyno'r cyfan i'r rhaglen waith priffyrdd a pheirianeg neu wneud dyraniad mwy realistig rhwng y ddau.

Dywedodd swyddogion eu bod yn ystyried canfyddiad y cyhoedd o'r arian yn cael ei wario ar briffyrdd, er ei fod yn waith angenrheidiol sy'n cael ei flaenoriaethu. Bydd swyddogion yn gweld sut y gellir cyflwyno hyn yn y dyfodol a chynghorwyd y gallai pethau newid yn yr hydref yn dilyn asesiadau. Mae swyddogion gofal strydoedd yn cynnig rhaglen â blaenoriaeth sy'n heriol.

Yn dilyn craffu roedd yr aelodau'n gefnogol o'r argymhellion i'w hystyried gan Fwrdd y Cabinet.

Ychwanegiad at Ffioedd a Thaliadau Gofal Strydoedd 2023/24
Derbyniodd yr Aelodau wybodaeth am Ychwanegiadau at Ffioedd a Thaliadau Gofal Strydoedd 2023/24 fel y'u cyflwynwyd yn yr adroddiad a ddsbarthwyd.

Dymunai'r aelodau dderbyn eglurhad o ran a oedd hwn yn wasanaeth newydd.

Rhodddwyd gwybod i'r Aelodau ei fod yn dâl newydd ar gyfer unrhyw weithrediad masnachol, megis tirlunwyr, garddwyr ac ati a allai fod am ddefnyddio'r cyfleuster ar safle Porth Tywyn. Nawr maen nhw'n gallu ei ddefnyddio am ffi.

Roedd yr aelodau am wybod, i ble mae'r busnesau hyn wedi bod yn mynd â'r math hwn o wastraff tan nawr. Eglurodd swyddogion fod unrhyw wastraff sy'n mynd i'r canolfannau ailgylchu yn mynd i unrhyw un o nifer o gyfleusterau compostio ar draws de Cymru.

Nid oedd swyddogion yn gallu gwneud sylwadau o ran i ble mae'r cwmnïau hyn yn mynd â'r gwastraff hwn ar hyn o bryd.

Yn dilyn craffu roedd yr aelodau'n gefnogol o'r argymhellion i'w hystyried gan Fwrdd y Cabinet.

6. **EITEMAU BRYD**

Ni chafwyd unrhyw eitemau bryd.

7. **BLAENRAGLEN WAITH**

Nododd aelodau'r pwyllgor y Blaenraglen Waith.

8. **MYNEDIAD I GYFARFODYDD**

Gwahardd y cyhoedd yn unol ag Adran 100A (4) a (5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 o'r eitemau busnes canlynol a oedd yn debygol o gynnwys datganiadau posib o wybodaeth eithriedig, fel a ddiffinnir ym Mharagraff 14 ac Adran 4 o Atodlen 12A y Ddeddf uchod.

9. **HWB TRAFNIDIAETH INTEGREDIG CASTELL-NEDD**

Derbyniodd yr aelodau wybodaeth am Hwb Trafnidiaeth Integredig Castell-nedd fel y'i cyflwynwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd.

Yn dilyn craffu, nodwyd cynnwys yr adroddiad.

10. **CRAFFU CYN PENDERFYNU AR EITEM BREIFAT/EITEMAU PREIFAT**

Ni chraffodd yr Aelodau ar yr eitemau preifat ar agenda cyfarfod y Cabinet.

TRAILER_SECTION>

CADEIRYDD